

Briuselis, 2021 m. kovo 11 d.
(OR. en)

6919/21

LIMITE

AGRI 129
AGRIFIN 33
AGRIORG 32
AGRISTR 20
CODEC 353
CADREFIN 126

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės

kam: Delegacijoms

Komisijos dok. Nr.: 9634/18 + COR1 + ADD1

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO
dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos,
kuriuo panaikinamas Reglamentas(ES) Nr. 1306/2013
– *Pasirengimas debatams Taryboje*

I. IVADAS

1. 2018 m. birželio 1 d. Komisija pasiūlė bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) reformą. Į dokumentų dėl reformos rinkinį įtrauktas pasiūlymas dėl naujo reglamento dėl BŽŪP finansavimo, valdymo ir stebėsenos (toliau — Horizontalusis reglamentas). Atsižvelgiant į teigiamą patirtį, susijusią su dabartinio Horizontaliojo reglamento (ES) Nr. 1306/2013 veikimu, pasiūlyme iš esmės išlaikyti gerai veikiantys elementai, pavyzdžiui, valstybių narių valdymo įstaigos. Tačiau reglamentą reikia iš dalies pakeisti, kad jis būtų suderintas su siūlomu nauju įgyvendinimo modeliu ir politikos perėjimu prie veiklos rezultatų, o tai yra tikslai, kuriems pritaria Taryba.

2. 2020 m. spalio 21 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba susitarė dėl bendro požiūrio dėl BŽŪP reformos, be kita ko, dėl Horizontaliojo reglamento¹. 2020 m. spalio 23 d. Europos Parlamentas baigė balsavimą dėl savo derybinės pozicijos. Gavusios įgaliojimus, institucijos pradėjo neformalių derybų procesą.
3. 2020 m. lapkričio 10 d. įvyko pirmasis trilogas dėl visų trijų pasiūlymų dėl BŽŪP reformos, o nuo tada įvyko keturi šiam klausimui skirti trilogai dėl Horizontaliojo reglamento – 2020 m. gruodžio 4 d. ir 18 d., taip pat 2021 m. sausio 29 d. ir kovo 2 d. Penktasis trilogas turėtų įvykti kovo 25 d.
4. Derybos su Europos Parlamentu grindžiamos 8 tarpusavyje susijusių straipsnių nuostatų rinkiniais šiomis temomis: 1) valdymo įstaigos, 2) finansų valdymas, 3) veiklos rezultatų sistema ir naujas įgyvendinimo modelis, 4) Komisijos atliekamos patikros, kontrolės sistemos ir nuobaudos, 5) skaidrumas ir auditas, 6) žemės ūkio rezervas, 7) paramos sąlygos ir 8) kita.

II. DABARTINĖ PADĖTIS

5. Apskritai trilogų diskusijose su Europos Parlamentu ir Komisija padaryta didelė pažanga. Preliminariai susitarta dėl toliau nurodytų konkrečių nuostatų rinkinių.
 - Pasiektas platus susitarimas dėl valdymo įstaigų nuostatų rinkinio. Pasitvirtinus, kad valstybių narių valdymo įstaigos veikia gerai, institucijos bendrai pritaria tam, kad šiuo atveju būtų išlaikyta *status quo* ir numatytas tolesnis dabartinės tvarkos taikymas. Tačiau dėl teisinių priežasčių EP primygtinai reikalavo, kad dėl atitinkamų straipsnių būtų nustatyta nauja tvarka, pagal kurią kiekvienai įstaigai būtų skirtas atskiras straipsnis.

¹ Žr. dok. 12151/20.

- Kalbant apie finansų valdymo nuostatų rinkinį, iš esmės susitarta dėl 2 000 EUR ribos finansinei drausmei užtikrinti. Tačiau reikės toliau svarstyti bendrą finansinės drausmės taikymo sritį, nes EP ragina nuo finansinės drausmės taikymo atleisti atokiausius regionus, o Taryba tam negali pritarti. Parlamentas pritarė Tarybos pozicijai dėl išankstinių išmokų mokėjimų, nes tuo numatomas lankstumas. Kalbant apie EP pasiūlytus su DFP susijusius pakeitimus, susijusius su išankstinio finansavimo normomis ir automatinio įsipareigojimų panaikinimo taisyklėmis, Taryba nėra pasirengusi iš naujo pradėti diskusijas dėl 2020 m. liepos mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadų dėl DFP, nors EP laikosi nuomonės, kad konkrečios sektorinės nuostatos nėra DFP dokumentų rinkinio dalis.
- Kalbant apie skaidrumo ir audito nuostatų rinkinį, buvo susitarta dėl Tarybos pasiūlymų techniškai suderinti Horizontaliojo reglamento skaidrumo nuostatas su Strateginių planų reglamentu ir Bendrųjų nuostatų reglamentu. Siekdamas užtikrinti didesnę skaidrumą, Parlamentas nori į reglamentą įtraukti nuostatą, pagal kurią, kai tinkama, būtų galima nustatyti paramos gavėjus ir grupes / valdas, kurioms jie priklauso. Taryba supranta šio reikalavimo politinę svarbą, tačiau atkreipė dėmesį į tai, kad dėl šio EP reikalavimo neturėtų būti sukurta didelė administracinė našta valstybėms narėms. Reikia toliau diskutuoti šiuo klausimu, taip pat atsižvelgiant į Komisijos pasiūlymą dėl 57 straipsnio dėl ES finansinių interesų apsaugos (šis straipsnis yra Komisijos atliekamų patikrų, kontrolės sistemų ir nuobaudų nuostatų rinkinio dalis).
- Kalbant apie paramos sąlygų nuostatų rinkinį, laukia užduotis pasiekti, kad EP pritartų Tarybos požiūriui dėl Horizontaliojo reglamento 84–87 straipsnių. Tarybos pakeitimais siekiama užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp *paramos sąlygų kontrolės* ir būtinybės užtikrinti, kad tvarka būtų paprasta ir administraciniu požiūriu nesudėtinga. Svarbiausia, atsižvelgiant į naują įgyvendinimo modelį, yra tai, kad už *paramos sąlygų kontrolę* turėtų būti atsakingos valstybės narės. Parlamentas rodo norą galbūt pritarti Tarybos požiūriui mainais į tam tikras Tarybos nuolaidas, susijusias su kontroline imtimi, suma, kai nuobauda netaikoma, tyčiniu reikalavimų nesilaikymu ir sumažinimams taikytinu (-ais) procentiniu (-iais) dydžiu (-iais).

- Šiuo metu techninių ekspertų lygmeniu atliekamas tolesnis parengiamasis darbas dėl Komisijos atliekamų patikrų, kontrolės sistemų ir nuobaudų nuostatų rinkinio, o tai turėtų padėti pasiekti konkrečių rezultatų kovo 25 d. vyksiančiame penktajame trilogė. Veiklos rezultatų sistemos ir naujo įgyvendinimo modelio nuostatų rinkinys visuose trijuose paskiausiuose triloguose svarstytas tam tikru mastu, tačiau labiau bendru lygmeniu. Tačiau tikimasi, kad šis nuostatų rinkinys bus konkrečių diskusijų kovo 25 d. trilogė dėl Horizontaliojo reglamento ir kovo 26 d. trilogė dėl visų trijų BŽŪP reformos pasiūlymų centre. Žemės ūkio rezervo nuostatų rinkinys bus aptariamas artimiausiomis savaitėmis.
- Kai kurie veiklos rezultatų sistemos ir naujo įgyvendinimo modelio nuostatų rinkinio elementai jau buvo aptarti derybose ir parodė, kad esama didelių EP ir Tarybos nuomonių skirtumų. Parlamentas mano, kad siūloma veiklos rezultatais grindžiama sistema negali suteikti būtinų garantijų dėl BŽŪP išlaidų ir ji nėra bendrojo pobūdžio priemonė, kiek tai susiję su BŽŪP įgyvendinimu valstybėse narėse. Todėl EP pasisako už tai, kad būtų vėl taikoma dabartinė reikalavimų laikymusi grindžiama sistema: išlaidų tinkamumas kompensuoti ES biudžeto lėšomis turėtų priklausyti nuo to, ar laikomasi BŽŪP strateginiuose planuose nustatytų galutinių paramos gavėjų tinkamumo finansuoti sąlygų. Taryba ne kartą išsakė nuomonę, kad ji negali pritarti *dviejų lygmenų sistemai*, pagal kurią veiklos rezultatai papildytų dabartinę reikalavimų laikymusi grindžiamą sistemą, nes tai padidintų valstybių narių administracinę naštą iki nepriimtino lygio. Taryba pritaria veiklos rezultatais grindžiamai sistemai ir naujam įgyvendinimo modeliui, tačiau siūlome padaryti tam tikrų Komisijos pasiūlymo pakeitimų, kad būtų užtikrintas supaprastinimas ir vengiama administracinės naštos.

Derybų uždavinys bus rasti tinkamą pusiausvyrą tarp EP reikalavimų dėl didesnių garantijų bei BŽŪP bendrojo pobūdžio ir Tarybos pageidavimo sukurti paprastesnę ir mažiau biurokratinę naują BŽŪP įgyvendinimo modelį. Pirmininkaujanti valstybė narė suformulavo keletą pasiūlymų, kuriais remiantis reikės vykdyti tolesnį darbą, susijusį su 8, 11, 39, 40, 47, 57 ir 57a straipsniais, siekiant tam tikru mastu patenkinti Parlamento reikalavimus, tačiau pasiūlymo dėl 35 straipsnio dėl valstybių narių išlaidų tinkamumo finansuoti atveju nebus padaryta jokių pakeitimų, t. y. *pagrindiniai Sąjungos reikalavimai* neapims tinkamumo finansuoti paramos gavėjų lygmeniu.

III. TOLESNI VEIKSMAI

6. Tarybos bendras požiūris dėl Horizontaliojo reglamento grindžiamas šiais principais: pirma, dabartinis Horizontalusis reglamentas veikia gerai ir pasirodė esąs tvirtas BŽŪP finansavimo, valdymo ir stebėsenos pagrindas. Kitaip tariant, nereikia keisti to, kas jau ir taip veikia gerai. Antra, Taryba remia paradigmą perėjimą prie veiklos rezultatų taikant naują įgyvendinimo modelį. Tačiau siekiant sumažinti ūkininkams ir administracijoms tenkančią administracinę naštą ir užtikrinti kuo paprastesnę tvarką, Taryba siūlo keletą Komisijos pasiūlymo pakeitimų. Trečia, Taryba prieštarauja *dvių lygmenų sistemai*, nes tai padidintų valstybėms narėms tenkančią administracinę naštą iki nepriimtino lygio ir prieštarautų BŽŪP supaprastinimo tikslui.
7. Pirmininkaujanti valstybė narė ketina toliau ginti pirmiau nurodytus principus tolesnėse derybose dėl Horizontaliojo reglamento politiniu požiūriu opiais klausimais, pavyzdžiui, veiklos rezultatų ir naujo įgyvendinimo modelio, paramos sąlygų kontrolės bei nuobaudų ir žemės ūkio rezervo klausimais.
8. Kovo 8 d. Specialiojo žemės ūkio komiteto posėdyje valstybės narės pareiškė savo nuomones trimis konkrečiais klausimais. Remdamasi diskusijų Specialiajame žemės ūkio komitete rezultatais ir siekdama suderinti pozicijas tarpinstitucinėse derybose, pirmininkaujanti valstybė narė pateikė keletą pasiūlymų, kuriais siekiama suteikti pagrindą pažangai rengiant bendrą kompromisinį dokumentų rinkinį. Taryboje ir atsižvelgiant į pirmiau nurodytus paaiškinimus ministrų prašoma pateikti savo nuomones dėl pirmininkaujančios valstybės narės pasiūlymų; tai padėtų nustatyti pozicijas, kurių turi būti laikomasi tolesnėse derybose dėl Horizontaliojo reglamento:
 - EP kompromisinis pasiūlymas (96 straipsnis), kuriuo fondų paramos gavėjai būtų įpareigoti pateikti visą jiems identifikuoti būtiną informaciją, įskaitant, kai taikytina, grupei, kuriai jie priklauso, identifikuoti būtiną informaciją². Atsižvelgdama į tai, kad pareiga teikti informaciją iš esmės tektų paramos gavėjams ir dėl to administracinė našta valstybėms narėms būtų nedidelė, pirmininkaujanti valstybė narė siūlo laikytis teigiamos pozicijos dėl neseniai pateikto EP kompromisinio pasiūlymo;

² Išsamus Parlamento kompromisinio pasiūlymo paaiškinimas pateiktas dok. 6704/21.

- Komisijos pasiūlymas (57 straipsnis), pagal kurį sistema „Arachne“, kaip viena bendra duomenų gavybos priemonė, būtų privaloma naudoti siekiant tikrinti, registruoti ir saugoti informaciją apie organizacijas ar fizinius asmenis, kurie galiausiai gauna naudos iš ES finansavimo³. Nors vienos bendros duomenų gavybos priemonės naudojimas sudarytų sąlygas duomenų sąveikumui ir palyginamumui ir atitinkamai padėtų apsaugoti ES finansinius interesus, atsižvelgdama į tai, kad priemonei išbandyti konkrečiomis BŽŪP aplinkybėmis reikia daugiau laiko, vis dėlto pirmininkaujanti valstybė narė siūlo, kad, iš pradžių, pereinamuoju laikotarpiu valstybės narės šią priemonę naudotų savanorišku pagrindu;
- klausimai, susiję su valstybių narių vykdoma paramos sąlygų kontrole (84–87 straipsniai) ir nuolaidomis, kurių Parlamentas tikisi iš Tarybos dėl kontrolinės imties, sumos, kai nuobauda netaikoma, tyčinio reikalavimų nesilaikymo ir sumažinimams taikytino (-ų) procentinio (-ių) dydžio (-ių). Dėl šių EP reikalavimų pirmininkaujanti valstybė narė siūlo: laikytis Komisijos pasiūlymo dėl 1 % paramos gavėjų kontrolinės imties (84 straipsnio 3 dalis); pritarti Komisijos iš pradžių pasiūlytai 100 EUR sumai (85 straipsnio 2 dalis); pritarti Komisijos iš pradžių pasiūlytai 86 straipsnio 1 dalies formuluotei ir išbraukti žodžius „jei valstybės narės taip nusprendžia“; pritarti Komisijos iš pradžių pasiūlytai 86 straipsnio 2 dalies formuluotei, t. y. tekstui „sumažinama paprastai 3 %“.

³ Išsamus Komisijos pasiūlymo paaiškinimas pateiktas dok. 6704/21 ir WK 12512/2020. Valstybių narių pastabos dėl Komisijos pasiūlymo pateiktos dok. WK 10645/2020 ADD 1–17.